

Zadie Smith beroemd als auteur toont in de essays een ordelijke geest die daarmee vrij en speels kan denken. Zij deelt haar gedachten met vrijheid en verantwoordelijkheid zonder dat het moraalfilosofie wordt. De essays over werken van collega-schrijvers tonen een eruditie en groot oordeelsvermogen als lezer.

Zelf hield Zadie in maart 2008 voor studenten van het Writing programma van de Columbia University een lezing, waaruit ik de 10 onderwerpen uitleg.

1. Macro planners en Micromanagers

De macroplanner maakt aantekeningen, verzamelt stelt een plot op en bouwt structuur. Dat geeft zekerheid en vrijheid om te spelen met elementen, hoofdpersonen wisselen, steden kunnen veranderen, hoofdstukken in andere volgorde etc.

Micro manager zijn eerst maanden over het begin aan het tobben, zij bouwen het deel voor deel op en eerste begin is het zwaarst, daarmee worden fundamenteen gelegd voor de rest en dat gaat dan eigenlijk wel vanzelf. In het begin is het drama, wat schrijf ik, welk perspectief gebruik ik?

2. Verzamelen van woorden, citaten van anderen voor een nieuw boek en afscheid nemen van het vorige werk. In de tijd verander je en je denkt dat je een heel ander mens bent

3. Lees andere boeken, begrijp dat tijdens jouw creatie ook andere goede romans geschreven worden en gelezen. Het is een kwestie van temperament. Sommige schrijvers zijn als soloviolisten die volmaakte stilte moeten om te stemmen, anderen willen anderen uit het orkest horen en gebruiken die als vingerwijzing. Je kunt je schutspatronen om je heen verzamelen en die gebruiken als je vast zit.

4. Magisch denken neemt de roman over als je zelf door het schrijven zo in het werk zit en dat de dagelijkse boodschappen, familie, aan je voorbijgaan. In die gemoedstoestand ben jij de gek die maakt dat alles mogelijk is.

5. Steigers weghalen. Bij het opbouwen gebruik je veel steigers om het bouwwerk te stutten, de meeste zijn aangebracht voor gevoel van veiligheid en kunnen nu geschrapt worden. Stutten is belangrijk geeft vertrouwen, neemt iets van wanhoop bij de start weg. Als je ze niet weg haalt maar laat staan maak er dan een mooie façade van zoals de Romeinen doen als ze hun palazzi opknappen.

6. De eerste twintig bladzijden. Kijk aan het bijna einde nog eens naar het begin. Zie nog eens hoe weinig vertrouwen je in de lezer had, alles wordt met een lepelje erin geschepd.

7. De laatste dag. Het gevoel van geluk dat het af is, De beste reden om een roman te schrijven is die enerverende vier uren nadat het af is.

8. Neem afstand. Wanneer je klaar bent en geen financiële wanhoop is, stop het dan weg in een lade. Je moet van schrijver de lezer worden, de buitenstaander die vergeten is het boek ooit geschreven te hebben.

9. De ondraaglijke wreedheid van drukproeven. Het is te laat het werk is er en toch moet je nog corrigeren, waarom doet een buitenstaander dat niet voor je?

10. Jaren later, walging, verrassing en je goed voelen. Haar eerste boek heeft ze nooit meer gelezen, ze werd er na tien zinnen misselijk van. Nu kan zij haar laatste roman wel lezen en dacht af en toe. ... ja precies goed, dat prettige gevoel wenst ze iedere kunstenaar toe.